

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyen szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felolvas szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és lapkiadó:

FRIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdáshoz (várokor 81) intézendők. Nyílttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Az új iskola.

Nevelésügygel foglalkozik most pár napig minden ember. Mindenkinél van gondja iskolába járó gyermekeivel, mert megkezdődött az új tanév, a mikor pénzzel a zsebben s kézen a gyermekkel siet a sok ember az iskola felé. És így van ez minden esztendőben a tanév kezdetén, megújul minden évben az iskolaügy iránt nyilvánuló illetlen érdeklődés. Hanem a kormányférfiak, a honatyák körében annál ritkábban fordul meg ez a kérdés. Ott is megállapítják évről-évre a holt számokat, meghallgatják a száraz jelentéseket; de a mélyébe a dolognak nem bocsátkozik senki és nagyobb reform-kérdéseket fel sem a k a r n a k vagy m e r n e k vetni.

Szerencsétlensége ez országnak, hogy alkotmányos fenállása harmadik tizedében a nemzeti iskola eszméjét még mindig nem tudtuk belevinni népoktatásunk szervezetébe, megfelelően arról, hogy csak a nemzeti iskola teremtheti meg a nemzeti erőt, mely szép simán a kultúra tüzeivel és világosságával forraszthatná csak össze az ország különböző nyelvű és fajú polgárait. Nemzeti iskola nélkül nemzeti politikát sem képzelünk. Egyetlen állam sem tévesztette ezt szem elül, és nem is végezhette be a nemzeti átalakulás reá váró nagy munkáját mindaddig, míg az alsóbb fokú nevelés minden ágazatában a nemzeti szellem erőteljes gyökeret nem vert. Ott vannak például Poroszország, Oroszország, Románia s még a Szent-István koronájához tartozó kis Horvátország is,

melyeknek mindegyike fölismerte a népoktatásban rejlő nemzeti erőt s mindent elkövet arra nézve, hogy ezt azt erőt megteremtse és fokozza. Csak éppen Magyarország akarna olyan gyengének bizonyulni, hogy nem merné azt tenni, amit a világ minden más népe tesz; csak éppen a magyar mondana le jogáról, le kötelességéről, hogy nyelvét és individuálisát fejleszse? Ott, a népiskolában kell a nemzeti politikát megkezdni. A népiskolát ilyen értelemben egységessé, erőssé kell tenni, hogy a magyar állameszmének a nemzetiségi izgatások között való elsatnyulását egy jobb népoktatási politikával megakadályozzuk. Mert ha el lehet mondani, hogy a francia-német háboruban Németország részére a diadalt nem annyira a német fegyverek, mint inkább a német iskolamesterek szerezték meg, akkor talán még nagyobb joggal állíthatjuk, hogy nálunk éppen az elhanyagolt népoktatási politika okozza a nemzetiségi tévelygéseket.

De van ennél egy még égetőbb kérdés, melytől közoktatásunk jövője függ. A tanítói közszellem fejlesztése és a tanítók anyagi helyzetének javítása.

A ki szivén viseli a magyar népoktatást, az a tanítói fizetés rendezéséről szóló törvényvel nem térhet a tanítók helyzete fölött napirendre. Mert hiába beszélünk, míg jó és képzett tanítóink nem lesznek, míg azok nélkülözik a társadalmi közbecsülést: hivatásos erőket népoktatásunk nem nyerhet.

Az új tanév hozzon vezéregyéniségeinknek jobb belátást s az országnak helyesebb népoktatási politikát!

A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara múlt évi jelentéséből.

(Folytatás.)

A múlt év folyamán még a következő nevezetesebb ipari mozgalmak voltak észlelhetők kamarakerületünkben:

1. Vasvármegyében mozgalom indult meg egy vasvármegyei répacukorgyár létesítése tárgyában, mely az év végeig kedvező befejezés elé vitetett, úgy, hogy bizton remélhetjük ezen gyárnak az 1894. évben Sárvárott való felállítását.

2. Hasonló mozgalom indult meg Zala-Egerváron ugyancsak répacukorgyár létesítése iránt, mely mozgalom azonban év zártáig pozitív eredményre nem vezetett.

3. Kőszeg sz. kir. városban nagyobb szabású szőnyeggyár létesítése iránt tettek lépéseket, melyek a legközelebbi jövőben szép eredményre biztatnak.

4. Szt-Gotthard számára a n. kir. pénzügyminiszter ur O nagyméltósága részéről dohánygyár helyezett ki kérésben, mely gyári vállalat előreláthatólag szintén az 1894. év folyamán fog létesíteni.

5-6. Nagykanizsán a villanyvilágítási teleppel kapcsolatban nagy gőzmozgalmat építést terveztek; ugyan-ezen város vállalkozó pénzügyintézetei s iparosai nagyobb szabású petroléum finomító gyár létesítésén fáradoznak.

A fokozódó vállalkozási kedv jellemzésül fölemlíthetjük még, hogy dr. Dreiszker József Kőszegen a modern követelményeknek teljesen megfelelően berendezett hidegvizgyógyintézetet állított fel.

Előző évi jelentésünk e helyén emlékeztünk meg a sopronvárosi vízvezetési vállalatról is, mely, habár nem szorosan volt ipari intézmény, működését jellemző adataival megis széleskörű érdeklődést van hivatva magára iránt ébreszteni.

Kő, föld-, agyag- és üveg-ipar.

Kamarakerületünkben a lefolyt évben nem csökkent építőkedv az építőanyagok előállításával foglalkozó iparágakat általánosságban kielégítő mérvben foglalkoztatta. Mihez képest az e nemű iparágakkal foglalkozók száma ezen időszak alatt is szaporodott. Kiadatott ugyan:

TÁRCZA.

A Szenvedés története.

Irta: CARMEN SYLVA Fordította: CZÁRINA SZILÁRD.

Szép, takaros leány volt a Szenvedés, tiszta, fehér arccal, mint a viasz. Vékony ajkai majdnem állandóan összeszorítva, fekete szeme bánatos, mint a haldoklóé s könybe lábadt a szeme annak, a ki rá nézett. A szegény leányka sehol so találta otthon magát s szakadatlanul jarta ezt a végtelen földet. A földhöz ragadt konyhójának, majd a palotában lakó gazdagnak volt a vendége. Annnyira hallgatag és szomorú volt, hogy mindenki feltárta neki háza ajtaját. És milyen csoda! A kire rá nézett, azt nagy szerencsétlenség érte.

Az egyik elvesztő egyetlen gyermekét, a másik becsületét és vagyonát, a harmadik ok nélkül ellenségei üldözésének volt kitéve. Az egyiknek idő előtt özvegy csavarodtak hajfűrtjei, mert valamennyi gyermeke s rosz utra tért. Nehéz viszály támadt a boldog házaspár között. Máskor ágyvonal esett a család egy-egy tagja s évekig nem szabadult a hajtól. Az emberek kétségbeesve panaszkodtak egymásnak ennyi kín miatt és nem tudták, hogy önmaguk nyitottak ajtót a Szenvedésnek s helyet adtak neki asztaluknál. Nem egyszer a szegény leány többször fordult meg ugyanazon a helyen s ilyenkor maga is tapasztalta, hogy bizony sok fájdalom kel ki a nyomában.

Ilyenkor hosszú időn át nem tette be a lábát abba a házba. Némely embereket pedig úgy megrázta, hogy nem vette észre, hogy ezekhez nagyon is gyakran látogat el. Egyik csapás a másikat érte, míg végre a szomorú leányka kezébe vette vándorbotját s bár nehéz szívevel könyes szemmel, de isten hozsádot mondott kedveseinek.

Nyugodtan haladt utján a leányka, lassan, nem sietve és meg is lassabb az övenél a hegyi patak rohanása, a szél seben szárnya és nem került ki senkit. Rettegetes dolog volt, ha a gyermekek barátjává szegődött a szegények árszágra jutottak, vagy pedig betegségbe estek, hogy ős azok egészen olyan lett, mint a Szenvedés és tekintetük bánatos és fájdalonteli. Ilyenkor a Szenvedés maga is könyes szemekkel nézett a gyermekekre, sőt elfordította a fejét, ha játszva találta őket.

Egy napon terébélyes almafa árnyékában pihent és elnézte hosszasan a fa gyümölcsének üde, piros arcát.

— Édes almafa, — szólott a Szenvedés, adjál nekem is ilyen piros arcot, hogy szivesebben nézzenek rám az emberek.

— Nem adok, — szólott a fa, — ha neked szép, piros arcod volna, nem részesítenének az emberek annyi részvétben és jótéteményben.

Meghatva kelt föl a leányka és folytatta útját tovább. Odaért egy patak partján fekvő kertbe, tele madárdallal, hogy hullatára felvidult minden emberi szív.

— Kedves madárkaim! — kiáltott fel a Szenvedés, — adjátok nekem azt a dalos nyelvet, hadd vidítsam fel az embereket.

— Nem adjuk, kedves leány, — szólott egy madárka, — mert ha nem járnál olyan nyugodtan s arcod elvesztené szépségét, sejtének az emberek, hogy te vagy a fájdalomoztó Szenvedés.

És tovább folytatta útját a szegény Szenvedés, miközben egy magas erdőbe ért. Az erdei illat megbalzsamozta a légét és sötétzöld moh terült e százados tölgyek alján. A nap egy-egy sugara átlövelt a leveletengeren és rezegve szórta fényét a suttogó aranyárga lombra, a zöld mohára. Gyönyörű szépség! A szegény Szenvedés kimerülve, kifáradva odatámaszkodott egy agg tölgyre.

— Itt megpihenhetek s nem okozok senkinek fájdalmat, itt leülhetek s nem lesz szerencsétlen senki. — A napsugár villám-elesen áttört a fa lombján s a Szenvedés szép szemének láttára elmerült a nézésében, szikrát gyújtott beléje és lehatolt a szív közepéig. A rengeteg erdő is látta a villámláshoz hasonló dörögést, mely a leány arcára szállott s a váratlan mármortól ujjongott örömeben.

A Szenvedés nem tudta, mennyivel szebb most, csak a napsugár meleg, andalító rezgését érezte szívében.

— Kedves erdő! — kiáltott magánkívül a Szenvedés, — juttass hozzám ezer sugaraidból csak egyet és én boldog teszek.

Az erdőt hirtelenül halálos csend borította, az agg tölgyek szomorúan szemlélték egymást, a napsugár kiszökött a Szenvedés szeméből, megtört egy fűre gyíknak zöld testén és azután eltűnt a terdíg erő erdei fűben.

— Szegény leány, — szakította félbe egy vén tölgy, — egy árva napsugár ugyan boldoggá tenné, de akkor az embereknek százszor szivesebben látott vendége volna s ők nem tudnák elviselni az erejüket meghaladó kínt. A te sorod sötétség, hidegség!

A Szenvedés arczáról egy könnyecpp hullott a földre, és illatot érezett és suttogó hangon megköszönte ezt a kis harmatot.

Tovább-tovább halad a szegény leány, végre egy nyugodalmas helyre ért. Itt nem mozdult semmi; az est szárnya lebbent felette, a tóban rózsavirágok és egy lecsótt csillag uszott a titokzatos felszínen. A Szenvedés a tó vizébe mártotta vékony kezét s azután homlokához emelte. Az Est mellette elhaladva, odasugta neki:

— Jó éjt! Ne legyenek álmaid és teledés takarja szenvedéseidet!

A Szenvedés hosszasan utána nézett, mi közben e szavakat mondotta siró hangon:

Brody Sándor kitűnő regényírók komoly kritikai méltatásával foglalkozik a Külföld a heti száma, melynek vezércikke egy külföldi nagy regényíró, Ebers leírásos ismertetése, arcképpel. A ki a boni és külföldi irodalommal alaposan meg akar ismerkedni, az olvassa ezt a gyönyörű hetilap minden számát, olvassa el Marcel Prevost felszűzök című szenzációs regényének kiadását. A lap negyedóránként 2 frt 60 kr. kiadható. Nádor-utca 15. Egy év alatt valószínű albumot kap az olvasó a külföldi írók albumát. Tessék kérni mutatványtárgyat, melylyel készséggel szolgál a kiadóhivatal. A lap külső kiállításának díszességéről az Athenaeum kezéskedik.

980/94. tk. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A községi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a községi általános tulajdonárkönyv végrehajtónak Böhm János végrehajtást szenvedő elleni 250 ft. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a községi kir. járásbíró területén levő Vörösvágás községben fekvő a vörösvágási 36. sz. tjkvben ugy Böhm János mint a v. hajt. törv. 156. §. d. és a. pontja alapján özv. Böhm János szül. Brenner Rozina tulajdonul felvett A + 40. hsz. 26. házsz. szálléhrázra 294 frtban, az A + 1363. hsz. erdőre 10 frtban, A + 1529. hsz. 4 frtban, A + 1646. hsz. erdőre 6 frtban, A + 1666. hsz. erdőre 4 frtban, A + 1702. hsz. erdőre 3 frtban, A + 1756. hsz. erdőre 1 frtban, A + 1761. hsz. erdőre 1 frtban továbbá a vörösvágási 133. sz. tjkvben Böhm János tulajdonul felvett A + 969. hsz. szántóra 42 frtban A + 1088. hsz. szántóra az árverést 19 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

Iskolakönyvek, rajz- és írószerek

pontosan az iskolai igazgatóságok utasításai szerint

a lehető legolcsóbb árakon

KÖSZEGI JÓZSEF-nél

a köruton, (a polg. isk. épületében)

Már használt, de még jó karban levő iskolakönyvek, félárért kaphatók.

Vezsek még használható ócska tanácskönyveket, vagy becserelem ujakkal.

Iskolatáskák és könyvtáskák nagymennyiségű bevásárlás folytán bámulatos olcsó árakon.

Kiváátra a szükséges felszereléseket 10 havi részletfizetésre is adom.

Köszönet-nyilvánítás.

Fogadják mindazok, a kik a felejtetlen férjnek és atyának

Ecker Károly vaskereskedőnek

elhunyt alkalmával a részvétnék oly megható jelet adták, szívünk melyen érzett köszönetét.

A gyászoló család.

az 1894. évi szeptember 10-ik napján d. e. 10 órakor Vörösvágás község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becserének 100%-át, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékköpes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kőszegen, 1894. évi Április hó 26. napján. A községi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Dreiszker József Hidegvizgyógyintézete

a szépséges kies fekvő Kőszeg városában (Vas megye) 1/2 óra vasúttal Szombathelytől. Rendszere Prinsitz és Knellp. Nyitva egész éven át.

Teljes ellátás, lakás vizkurával együtt

hatenkint 25 frt.

Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Henneberg G. (cs. kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző színű árnyalatban). Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Piaczi-árak.

	frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I. 100 kilo	14	—	100 kilo burgonya	1	95
" II.	13	—	Marha zsir	1	10
Rozaliszt I.	12	—	Marhahús . 1 kilo	48	56
" II.	9	—	Disznóhús	56	60
Buzakorpa	5	25	" zsir	68	—
Rozs	5	—	Borjúhús	60	80
Küleskása	13	50	Birkahús	38	—
Dara	16	—		frt.	kr.
Árpa dara	7	—	1 méteröl búkkfa	14	—
Széna	2	70	" dorong	11	—
Szalma	1	52	" tölgyfa	9	40
			" dorong	7	60

KEIL ALAJOS-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

legkitűnőbb mázószert puha padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr., 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

Arany-fénymáz

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köösög ára 60 kr.

képek stb. bearanyozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Mindenkor kapható:

UNGER JÓZSEF-nél KŐSZEGEN.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a. sz.

KÜHNE EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általános kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

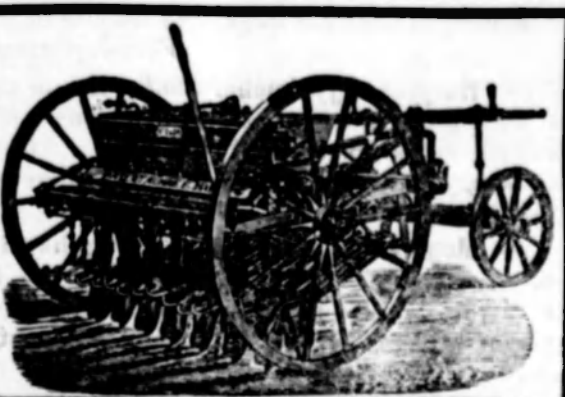
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított árakon.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-fele ekek, két és többvasú ekek. Laacke-fele szántóföldboronak 12-fele nagyságban.

Laacke-fele kedvelt rétboronak. Rosták. Konkolyozók. Kifűző szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

munkeképesség.

VERTZKY-féle FÜLLESZTŐK.

Szecca- és répvagok stb.

Árjegyzékek bérmentve.

Főraktár:

BUDAPEST, 1894.

augusztus 1-től

saját ház

VI., Váci-körút 57

Legbiztosabb óvszer a kolera, dysentria és egyéb fertőző betegségek ellen!!

Tökéletes fertőtlenítő!
Teljesen szagtalan!

Összetétel: szeszivó-csonttörés.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai arnyekszekek mindenféle tetszetős alakban. Arnyekszekberendezések, korházak, lakotanyak, iskolák, szállodák stb. részére.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Városi tisztítási és elhárítási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Legbiztosabb óvszer a kolera, dysentria és egyéb fertőző betegségek ellen!!

Tökéletes fertőtlenítő!
Teljesen szagtalan!

Összetétel: szeszivó-csonttörés.

Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai arnyekszekek mindenféle tetszetős alakban. Arnyekszekberendezések, korházak, lakotanyak, iskolák, szállodák stb. részére.

Különlegesség: emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesítése. Városi tisztítási és elhárítási vállalatok szervezése.

Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványokkal szívesen szolgál az igazgatóság.

Iskolakönyvek

kaphatók

Róth Jenő

könyv- és papirkereskedésében Kőszegen, városkör 78.

Ugyanott egy tanonc is vétetik fel.

Nyomatott Feljegyzések Könyvtárában Kőszegen.